

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **V. B.,** zastoupený Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2015, č. j. MV-106955-3/SO-2015, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2017, č. j. 47 A 16/2015 – 44,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

I. Žalobci se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 20. 2. 2013 podal žalobce u Ministerstva vnitra žádost o povolení k trvalému pobytu, které nebylo vyhověno. Rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále též „žalovaná“) ze dne 7. 4. 2015, č. j. MV-84270-3/SO-2014, bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti tomuto rozhodnutí. Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu s návrhem na přiznání odkladného účinku.

[2] Na základě zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu zrušilo Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 26. 05. 2015, č. j. OAM-1293-5/ZR-2015, platnost víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, uděleného dle § 33 odst. 1 písm. c) zákona

č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť dle jeho názoru pominuly důvody, pro které bylo vízum vydáno a byly tak naplněny podmínky v § 38 odst. 2 téhož zákona. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce taktéž odvolání.

[3] Dne 16. 6. 2015 přiznal Krajský soud v Praze usnesením č. j. 48 A 47/2015 - 36 odkladný účinek žalobě proti rozhodnutí žalované o zamítnutí odvolání ve věci zamítnutí žádosti o udělení povolení k trvalému pobytu.

[4] Žalovaná následně rozhodnutím ze dne 17. 8. 2015, č. j. MV-106955-3/SO-2015, zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí o zrušení platnosti dlouhodobého víza k pobytu za účelem strpění. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Praze, který rozhodnutí žalované zrušil s poukazem na přiznaný odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu.

[5] Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že rozhodnutí žalované o žádosti sice formálně nabylo právní moci, avšak v důsledku přiznání odkladného účinku byly pozastaveny veškeré účinky tohoto rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že dotčené rozhodnutí žalované v důsledku přiznání odkladného účinku zůstalo pravomocným pouze po formální stránce a nikoliv materiální, nemohlo na jeho základě dojít ke konečnému vyřízení žádosti o udělení povolení k trvalému pobytu a nemohlo tedy ani vyvolat ten účinek, že v jeho důsledku pominuly důvody pro dlouhodobé vízum dle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

II. Kasační stížnost

[6] Proti tomuto rozhodnutí krajského soudu podala žalovaná (stěžovatelka) kasační stížnost. Stěžovatelka se domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku krajského soudu z důvodu jeho nezákonnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem.

[7] Stěžovatelka nesouhlasí s názorem krajského soudu, že rozhodnutí o neudělení trvalého pobytu sice formálně nabylo právní moci, avšak v důsledku přiznání odkladného účinku žalobě proti tomuto rozhodnutí byly pozastaveny veškeré účinky tohoto rozhodnutí, tudíž nemohlo vyvolat ani ten účinek, že by v důsledku jeho vydání a právní moci pominuly důvody pro dlouhodobé vízum dle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka nesouhlasí s tím, že přiznání odkladného účinku žalobě má za následek, že řízení, v němž bylo vydáno žalované rozhodnutí, nelze považovat za pravomocně ukončené. V této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2013, č. j. 2 As 53/2013 - 111.

[8] Dle stěžovatelky bylo rozhodnutí o žádosti o povolení k trvalému pobytu v době rozhodování o odvolání proti rozhodnutí o ukončení platnosti dlouhodobého víza pravomocné, z toho důvodu pominula jedna z podmínek pro udělení dlouhodobého víza

dle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Zároveň byla daná skutečnost důvodem pro zrušení tohoto pobytového oprávnění dle § 38 odst. 2 téhož zákona.

[9] Stěžovatelka dále poukazuje na skutečnost, že pro případy, jako je současný, slouží k zajištění pobytového oprávnění žalobce ustanovení § 33 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. V případě aplikace § 33 odst. 1 písm. c) předmětného zákona tak, jak jej vyložil krajský soud, by bylo dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu dle § 33 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců zbytečné a navíc by se dle tohoto přístupu cizincům zásadním způsobem rozšířil časový rámec, ve kterém by bylo možno podávat žádosti o pobytové oprávnění, neboť takový výklad by ad absurdum znamenal, že fikce dlouhodobého pobytu dle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců trvá i v případě přiznání odkladného účinku až do právní moci rozhodnutí krajského, případně Nejvyššího správního soudu. Soudní přezkum rozhodnutí o žádosti o pobytové oprávnění by se de facto stal součástí správního řízení o této žádosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou.

[11] Důvodnost kasační stížnosti poté posoudil Nejvyšší správní soud v mezích uplatněných námitek a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Předmětem sporu je v tomto případě otázka působení správního aktu, proti němuž byla podána žaloba, jíž byl přiznán odkladný účinek.

[14] Co se týče samotného institutu odkladného účinku ve správním soudnictví, uvádí odborná literatura, že: *„hlavní smysl a účel institutu odkladného účinku žaloby spočívá v tom, aby v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, v němž se přezkoumávají pravomocná (a tedy zásadně vykonatelná) rozhodnutí, bylo možno výjimečně docílit toho, aby po dobu přezkumu napadené rozhodnutí nebylo vykonatelné resp. nezakládalo jiné právní následky.“* (POTĚŠIL, L., ŠIMÍČEK, V. a kol., *Soudní řád správní: Komentář* [Systém ASPI]. Nakladatelství Leges, Praha, 2014.)

[15] O odkladném účinku žaloby hovoří § 73 odst. 3 s. ř. s., ve kterém je uvedeno, že: *„přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí“*. K tomuto ustanovení uvádí komentář k soudnímu řádu správnímu následující: *„Pozastavení účinků napadeného rozhodnutí znamená, že právní poměry jsou po přiznání odkladného účinku upraveny tak, jako by napadené rozhodnutí vůbec nebylo vydáno.“* (POTĚŠIL, L., ŠIMÍČEK, V. a kol., tamtéž.)

[16] Stejně tak Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 30. 9. 2008, č. j. II. ÚS 1260/07 - 1, vyložil, že odložením vykonatelnosti *„dochází k sistaci správního aktu, který formálně zůstává pravomocným, avšak uložené povinnosti nelze vynucovat a odejmutá práva zůstávají prozatím zachována“*.

[17] Nelze se tedy ztotožnit s názorem stěžovatelky, že přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu nemá vliv na to, že řízení o žádosti bylo pravomocně ukončeno. Podstatou odkladného účinku je právě navození stavu, jako by řízení pravomocně ukončeno nebylo.

[18] Pokud stěžovatelka namítá, že podstatnou skutečností je, že formální právní moc napadeného rozhodnutí zůstává zachována, lze zde znovu odkázat na citovaný nález Ústavního soudu, který uvádí, že: *„zdůrazňování formálního zachování právní moci sistovaného rozhodnutí je výrazem přepjatého formalismu“*. Takový výklad by šel proti smyslu institutu odkladného účinku a prakticky by derogoval jeho účel tak, jak byl nastíněn v odstavci [14].

[19] Nelze se tedy ztotožnit ani s tím, že stěžovatelka na podporu svého tvrzení uvádí rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2013, č. j. 2 As 53/2013 - 111, neboť i v tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud uvádí, že rozhodnutí, jemuž byl přiznán odkladný účinek, nevyvolává zamýšlené následky a v souladu s tímto závěrem také posoudil daný případ, kdy seznal, že k rozhodnutí, jemuž byl přiznán odkladný účinek, a jeho účinky tedy nenastaly, nelze přihlížet. Toto rozhodnutí tedy stěžovatelčino tvrzení žádným způsobem nepodporuje.

[20] Nejvyšší správní soud uzavírá, že při hodnocení účinků rozhodnutí je třeba dát přednost materiálnímu pojetí před formálním. To, že na základě právní moci rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu pominula dle stěžovatelky jedna z podmínek, pro něž bylo žalobci uděleno vízum dle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, a proto je třeba toto zrušit postupem dle § 38 odst. 2 předmětného zákona, je účinek tohoto rozhodnutí jako každý jiný. Tvrzení opaku, tedy že tento krok je pouze následkem formálně ukončeného řízení a ne účinkem samotného rozhodnutí, by bylo absurdním formalismem, který skutečně pomíjí účel a cíl institutu odkladného účinku.

[21] Stěžovatelce nelze dát za pravdu ani v případě, kdy uvádí, že na posuzovanou situaci dopadá § 33 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, tedy že *„ministerstvo udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území cizinci, který podal žalobu proti rozhodnutí ministerstva, kterým byla zrušena platnost víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu anebo byla zamítnuta žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o povolení k trvalému pobytu, za podmínky, že současně podal návrh na přiznání odkladného účinku této žaloby.“* Oproti situaci uvedené v § 33 odst. 1 písm. c), které zní: *„ministerstvo udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území cizinci, který v době platnosti oprávnění k pobytu, jehož platnost nelze prodloužit, požádal na území o vydání povolení k trvalému pobytu, pokud je k tomu podle § 69 oprávněn a o této žádosti nebylo rozhodnuto v době platnosti oprávnění k pobytu cizince na území“* (ve znění do 18. 7. 2015) a oproti stavu v projednávaném případě, se zde jedná o dvě kvalitativně odlišné situace. K aplikaci § 33 odst. 1 písm. d) postačí, je-li podán návrh na

přiznání odkladného účinku žalobě. V situaci, kdy však již soud o přiznání odkladného účinku rozhodl a takovému návrhu vyhověl, nastává oproti situaci předvídané § 33 odst. 1 písm. d) předmětného zákona nový stav a je třeba, aby nastoupily účinky, které zákon s tímto rozhodnutím spojuje, tedy aby do právních poměrů účastníka na základě takto sistovaného rozhodnutí nebylo zasahováno.

[22] Na základě výše uvedené úvahy se tak jeví jako lichá i argumentace stěžovatelky, že v případě posouzení tak, jak jej provedl krajský soud, by ustanovení § 33 odst. 1 písm. d) ztratilo smysl.

[23] Závěrem Nejvyšší správní soud uvádí, že jako nepřípadnou je nutno odmítnout také argumentaci stěžovatelky ohledně důsledků právního názoru vysloveného krajským soudem pro řízení v pobytových věcech cizinců a tzv. fikci dlouhodobého pobytu dle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců ve znění do 18. 7. 2015 (v nyní účinném znění jde o § 47 odst. 4). Pokud právní úprava přiznání odkladného účinku ve shora uvedených rozhodnutích umožňuje, je třeba se jí řídit, vykládat ji a rozhodovat v souladu s jejím zněním a účelem tak, jak byl nastíněn výše v tomto rozhodnutí, i když to vyvolá další nepředvídané účinky. Argumentace vytvářením nové, odlišné a z určitého pohledu negativní praxe, zde není relevantní.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud se tedy ztotožnil s právním závěrem krajského soudu a ze všech výše uvedených důvodů zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[25] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalobci v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. září 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu